

ПРЕДПРИЕМАЧ

Попитай експерт

По програмата „Интеррег“ можете да получите опит и знания от различни европейски региони

Текст: **МАРА ГЕОРГИЕВА** Илюстрация: **Ивана ПАВЛОВА**

M

Какво се подкрепя

Програмата има два приоритета - иновации и икономика на знанието; околна среда и превенция на риска, както и десет теми за сътрудничество (виж карето).

Подкрепят се класически

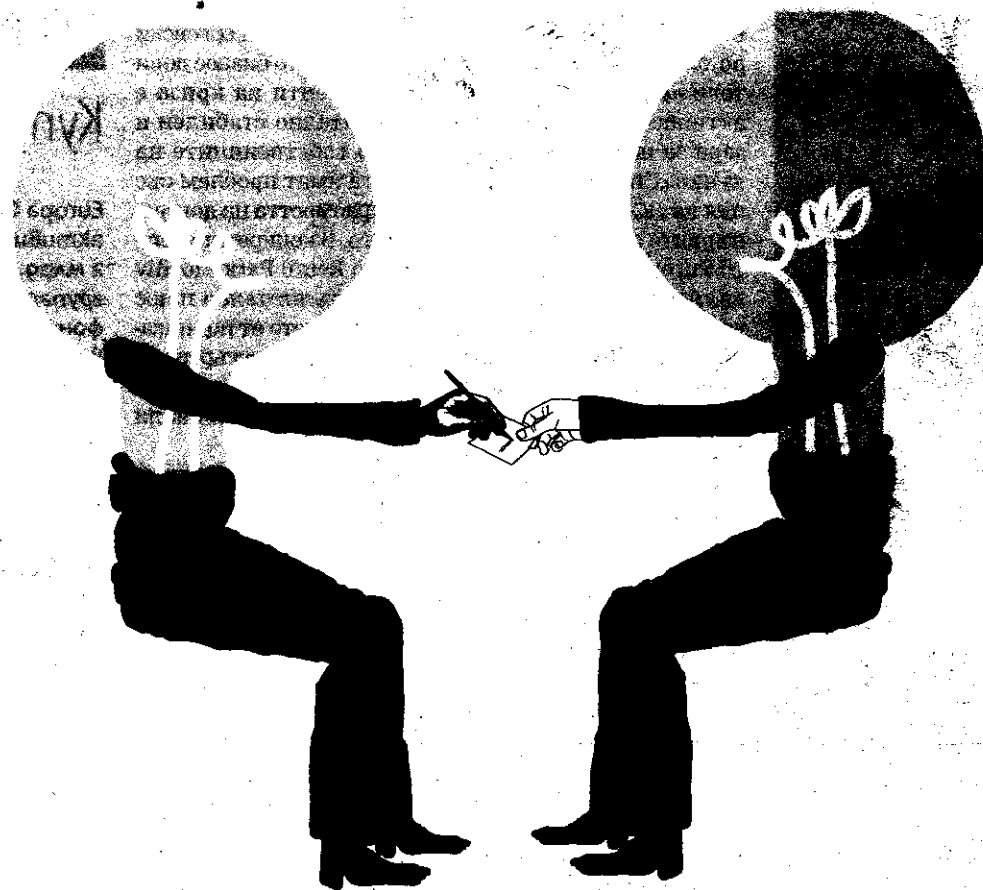
ност, който също ще използва натрупаните по линия на проекта познания“, обобща Велеслава Абаджијева, председател на управителния съвет на фондация „Европерспективи“

Другият проект на „Европерспективи“ по „Интеррег“ е съв-

ция пък участва в проект, който изследва достъпа на малките и средните предприятия до обществени поръчки. В него са включени 11 партньора от 10 държави. Вече са направили проучвания и подбор на 17 доб-

ски участник не надвишава 150 хил. евро, обикновено участници в програмата.

По правило кандидатите трябва да осигурят 15% съфинансиране. Това се оказало трудно за част от вече олоб-

можете да получите опит и знания от различни европейски региони

Текст: МАРГА ГЕОРГИЕВА Илюстрация: Ивона ПАВЛОВА

M

MORE4NR и RCS не са имена на роботи от „Междузвездни войни“. Но и те по повод на СРО и R2D2 скоро ще станат функционални. За целта ще се проведат финансираните европейската програма за международно сътрудничество „Интеррег“.

По програмата, в която участват 20 държави, в момента тече последната, четвърта, покана за набиране на проектни предложения. Срокът за кандидатстване е до 1 април.

За кого

„Интеррег IV“ е с общ бюджет 100 млн. евро. Програмата е достъпна за публични власти и публичноправни организации - например фондации, камари, лечебни заведения и др. структури, в чиито управителни органи има представители на държавата или пък част от бюджета им се формира от държавата или местните власти. Кандидатите задължително трябва да имат партньори от

Какво се подкрепя

Програмата има два приоритета - иновации и икономика на знанието; околна среда и превенция на риска, както и десет теми за сътрудничество (виж карето).

„Подкрепят се класически тип инициативи за местно регионално сътрудничество. Става въпрос за т.нар. меки проекти, свързани с обмяна на опит, знания, добри практики, възможност да се работи заедно, да се учим от по-добрите. Подкрепят се работата в мрежа, експериментите, прилагането на нови подходи. Не можем да подкрепим инвестиции, нито проекти само за един регион. Може да се тества нова практика в един регион, но резултатите трябва да бъдат достъпни за всички участници в проекта. Основното е уроците и поуците да са полезни за повече хора“, обясни Торстен Кохлиш от „Информационно звено „Изток“ на „Интеррег“, което се намира в Катовице, Полша.

Програмата на практиката

Фондация „Европерспективи“ работи по два проекта, финансирани от „Интеррег“. Чрез MORE4NR 12 партньорски организации от осем държави обменят добри практики в областта на използването на възобновяемите енергийни източници в партниращите региони.

ност, който също ще използва натрупаните по линия на проекта познания“, обобщава Велеслава Абаджиева, председател на управителния съвет на фондация „Европерспективи“.

Другият проект на „Европерспективи“ по „Интеррег“ е свързан с финансовите инструменти за стимулиране на иновациите в малките и средните предприятия. В него участват 11 партньори от европейски страни. В основата на изследването бил опитът на Австрия, Италия и Германия. „Целта е да се изследват възможностите на отделните страни и да се реши какво може да бъде приложено в България. У нас засега липсват такива финансови инструменти, а без тях фирмите трудно усвояват европейските пари. Дори само една идея от това, което сме събрали като добри практики, да бъде приета, пак ще има смисъл от работата ни“, казва Абаджиева. И съобщава, че по линия на проекта се проучват и възможностите за създаване на Регионален патентен и лицензионен фонд за Югоизточна Европа, който да финансира издаването на патенти и да управлява прилагането им.

Регионалната търговско-промишлена палата във Враца заедно с областната администра-

ция пък участва в проект, който изследва достъпа на малките и средните предприятия до обществени поръчки. В него са включени 11 партньора от 10 държави. Вече са направили проучвания и подбор на 17 добри практики, събрани в наръчник. Организирали дискуссионен форум, на който представили резултатите и изслушали проблемите на български фирми, участвали в тържни процедури. Събрали се и с групата за ревизия на Закона за обществените поръчки. „Българската търговско-промишлена палата участва в обсъждането на промените в закона и е представила 11 предложения, част от които са събрани от проучванията по този проект“, обясни Мариела Петкова. И уточни, че през април предстои да излезе ръководство за нови подходи за достъп на малките и средните фирми до обществени поръчки - също част от дейностите по „Интеррег“.

Финансови условия

Анализът на досегашната практика показва, че средният проект е с 10-12 партньора и с 1.5 млн. евро бюджет общо за всички участници, съобщава Торстен Кохлиш. Обикновено бюджетът за един проект на българ-

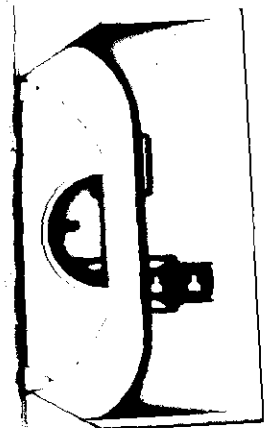
ски участник не надхвърля 150 хиляди евро, обяснява участника в програмата.

По правило кандидатите трябва да осигурят 15% съфинансиране. Това се осигурява трудно за част от участниците. „Вече сме в последния етап от изготвянето на проекта. Новото издание на покана е, че българските български партньори трябва да осигурят неосъществяване на проекта, че за българските да намерят само 5% от сумата, обясни Мариела Петкова.

„Интеррег“ не допуска предварително финансиране. Препоръчваме на одобрените по четвъртата покана да не включват дейности в последните три месеца от изпълнението на проектите, защото няма да бъдат финансирани, това е време за приключване и отчети“, предупреждава Зорница Цонева от „Информационно звено „Изток“ на програмата.

Процедури

От участниците се изисква да представят „план за изпълнение, свързан с конкретния регион. „Целта на този план е да покаже, че резултатите от изпълнението на проекта ще бъдат устойчиви. Затова в него се

MORE4NR и **RCS** не са имена на роботи от „Междувъздушни войни“. Но и те по подобие на **S3PO** и **R2D2** скоро ще останат в миналото. Защото това са проекти, финансирани по европейската програма за междурегионално сътрудничество „Интеррег“.

По програмата, в която участват 20 държави, в момента тече последната, четвърта, покана за набране на проектни предложения. Срокът за кандидатстване е до 1 април.

За кого

„Интеррег IV“ е с общ бюджет 100 млн. евро. Програмата е достъпна за публични власти и публичноправни организации - например фондации, камари, лечебни заведения и др. структури, в чиито управителни органи има представители на държавата или пък част от бюджета им се формира от държавата или местните власти. Кандидатите задължително трябва да имат партньори от други европейски държави.

„Новост в условията на четвъртата покана е изискването във всеки проект да има поне един партньор от 12-те новоприсъединители се държави - България, Чехия, Кипър, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Румъния, Словакия и Словения. Това задължение е благоприятно за българските участници и увеличава шансовете им“, съобщи Мариус Младенов, началник на отдел в Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

ва въпрос за т.нар. меки проекти, свързани с обмяна на опит, знания, добри практики, възможност да се работи заедно, да се учиш от по-добрите. Поощряват се работата в мрежа, експериментите, прилагането на нови подходи. Не можем да подкрепим инвестиции, нито проекти само за един регион. Може да се тества нова практика в един регион, но резултатите трябва да бъдат достъпни за всички участници в проекта. Основното е уроците и поуците да са полезни за повече хора“, обясни Торстен Кохлиш от „Информационно звено „Изток“ на „Интеррег“, което се намира в Катовице, Полша.

Програмата на практика

Фондация „Европерспективи“ работи по два проекта, финансирани от „Интеррег“. Чрез **MORE4NR** 12 партньорски организации от осем държави обменят добри практики в областта на използването на възобновяемите енергийни източници в партниращите региони (за България това е област Габрово). След проучване на чуждия опит и подготвяне на документи и материали по темата в нагответената Стратегия за развитие на област Габрово бил включен специален раздел за „енергиен баланс и енергийна ефективност“.

„Включването на тази глава в стратегията и нейното съдържание не е само благодарение на нашия проект, но смятаме, че работата по него допринесе съществено за това. Сега предстои изработване на областен план за енергийна ефектив-

на стимулиране на иновациите в малките и средните предприятия. В него участват 11 партньора от европейски страни. В основата на проучването бил опитът на Австрия, Италия и Германия. „Целта е да се изследват възможностите на отделните страни и да се реши какво може да бъде приложено в България. У нас засега липсват такива финансови инструменти, а без тях фирмите трудно усвояват европейските пари. Дори само една идея от това, което сме събрали като добри практики, да бъде приета, пак ще има смисъл от работата ни“, казва Абаджиева. И съобщи, че по линия на проекта се проучват и възможностите за създаване на Регионален патентен и лицензионен фонд за Югоизточна Европа, както да финансира издаването на патенти и да управлява прилагането им.

Регионалната търговско-промишлена палата във Враца заедно с областната администра-

ция форум, на който представили резултатите и изслушали проблемите на български фирми, участвали в тръжни процедури. Свързали се и с групата за ревизия на Закона за обществените поръчки. „Българската търговско-промишлена палата участва в обсъждането на промените в закона и е представила 11 предложения, част от които са събрани от проучванията по този проект“, обясни Мариела Петкова. И уточни, че през април предстои да излезе ръководство за нови подходи за достъп на малките и средните фирми до обществени поръчки - също част от дейностите по „Интеррег“.

Финансови условия

Анализът на досегашната практика показва, че средният проект е с 10-12 партньора и с 1.5 млн. евро бюджет общо за всички участници, съобщи Торстен Кохлиш. Обикновено бюджетът за един проект на българ-

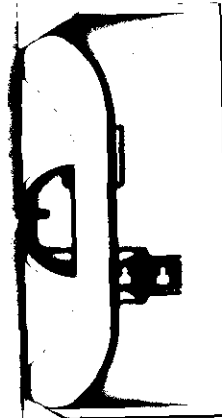
ски проект е около 10% от бюджета на проекта. Новото предложение покана е, че българските български партньори да получат 30% от необходимия общ бюджет, така че за тях ще остане да намерят само 5% от сумата, обясни Мариус Младенов.

„Интеррег“ не допуска предварително фиксиране. „Препоръчваме на одобрените по четвъртата покана да не включват дейности в последните три месеца от изпълнението на проектите, защото няма да бъдат финансирани, това е време за приключване и отчети“, предупреди Зорница Цонева от „Информационно звено „Изток“ на програмата.

Процедури

От участниците се иска да представят план за работно време, свързан с конкретния регион. „Целта на този етап е да покаже, че резултатите от изпълнението на проекта ще бъдат устойчиви. Затова в него се описва стъпка по стъпка какво ще бъде направено след края на проекта - например събиране на добрите практики, препоръки към политиците и др.“, обясни Зорница Цонева.

Проектите минават през две селекции - техническа (преглед на документацията) и оценка на качеството им. „За да може оценителите да добият по-пълна представа за проекта, трябва дейностите по него да бъдат описани възможно най-подробно. Всяко завишение на бюджета се забелязва от оценителите и обикновено търпи корекция надолу“, обясни още Цонева. ■ К

Тема за сътрудничество

ПРИОРИТЕТ 1: Иновации и икономика на знанието
■ Иновации, научни изследвания и развитие на технологиите
■ Предприемачество и малки и средни предприятия (МСП)
■ Информационно общество
■ Заетост, човешки капитал и образование
ПРИОРИТЕТ 2: Околна среда и превенция на риска

■ Природни и технологични рискове
■ Управление на водите
■ Управление на отпазците
■ Биоразнообразие и съхранение на природното наследство
■ Енергия и устойчив транспорт
■ Културно наследство и ландшафт